

מעשה ה'

בן מלך שהיה מאבנים טובות

מעשה במלך אחד שלא היו לו בנים. והלך ועסק בדאקטורים, כדי שלא תהיה מלכותו נהפכת לזרים, ולא הועילו לו. וגזר על היהודים שיתפללו בעבורו שיהיה לו בנים. והיו היהודים מבקשים

נחרי אפרסמון

מעשה ה' — בן מלך שהיה מאבנים טובות

מעשה במלך אחד, שלא היו לו בנים; יש לרמז כביכול עליו יתברך, כשעלתה במחשבתו לברא את העולם, כבר עלה על מחשבתו לברא את נשמות ישראל, כמאמרם ו"ל: ישראל עלה במחשבה תחלה, והם נקראים בנים למקום, כמו שכתוב (דברים יד, א): "בנים אתם להנני"ה אלהיכם". והלך ועסק בדאקטורים [רופאים], שזה מה שאמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה ח', סימן ד'): בשעה שבא לברא את אדם הראשון, נמלך במלאכי השרת, ואמר להן: נעשה אדם בצלמנו כדמותנו; וגם המלאכים נקראים כעין רופאים, וכמו שמצינו מלאך רפאל שבגדו כח הרפואה וכו'. כדי שלא תהיה מלכותו נהפכת לזרים, כי אם לא נבראו נשמות ישראל, שדק הם ממליכים על עצמם מלכותו יתברך, הרי יהיו אמות העולם, שהם אינם בנים, ותהיה, חס ושלום, מלכותו נהפכת לזרים. ולא הועילו לו; זה מרמז למה שאמרו חכמינו הקדושים (קהלת רבה, פרשה ג', סימן יד): הקדוש-ברוך-הוא היה בונה עולמות ומחריבן, ואמר: דין אהניה לי ודין לא אהניה לי. וגזר על היהודים שיתפללו בעבורו, שיהיו לו בנים; שזה מה שאמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה ח', סימן ד'): הקדוש-ברוך-הוא נמלך בנשמות הצדיקים, שעליהם נאמר (איוב כב, כח): "ותגזר אמר ויגם לך",

וּמְחַפְּשִׁים צְדִיק, כְּדֵי שְׂתַפְּלֵל וַיַּפְעֵל שְׂיִהְיֶה לוֹ בָּנִים.
 וּבִקְשׁוּ וּמִצְאוּ צְדִיק גָּנוּז. וְאָמְרוּ לוֹ שְׂתַפְּלֵל שְׂיִהְיֶה
 לְהַמְּלֶךְ בָּנִים. וְעָנָה שְׂאִינוּ יוֹדַע כָּלֵל. וְהוֹדִיעוּ לְהַמְּלֶךְ.
 וְשָׁלַח הַמְּלֶךְ פְּקֻדָתוֹ (שְׁקוּרִין "אוקאז") אַחֲרָיו, וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ
 לְהַמְּלֶךְ. וְהִתְחִיל הַמְּלֶךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ בְּטוֹב: הֲלֹא אַתָּה יוֹדַע,
 שְׂהִיְהוּדִים הֵם בְּיַדִּי לַעֲשׂוֹת בָּהֶם פְּרָצוֹנִי, עַל־כֵּן אֲנִי
 מִבְּקֵשׁ מִמֶּךָ בְּטוֹב שְׂתַתְּפֵלֵל שְׂיִהְיֶה לִּי בָּנִים. וְהִבְטִיחַ לוֹ

גַּהְרִי אַפְרָסְמוֹן

וּדְרָשׁוּ עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מוֹעֵד קָטָן טו:): מִי מוֹשֵׁל בִּי? צְדִיק מוֹשֵׁל
 בִּי, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גּוֹזֵר וְצְדִיק מְבַטֵּל, צְדִיק גּוֹזֵר וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 מְקַיֵּם. וְהָיוּ הַיְהוּדִים מְבַקְּשִׁים וּמְחַפְּשִׁים צְדִיק, כְּדֵי שְׂתַפְּלֵל וַיַּפְעֵל שְׂיִהְיֶה
 לוֹ בָּנִים; כִּי גַם בֵּין הַצְּדִיקִים יֵשׁ תְּמִיד אֶחָד, שֶׁהוּא מְבַחֵר מִכָּל הַצְּדִיקִים.
 וּבִקְשׁוּ וּמִצְאוּ צְדִיק גָּנוּז, כִּי אִם מְחַפְּשִׁים וּמְבַקְּשִׁים מוֹצְאִים, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר
 רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), שְׁצַרִּיכִין לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ מְאֹד אַחַר
 מְנַהֵיג אֲמִתִּי לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, שֶׁהוּא יְכוּל לְהוֹצִיא אֶת הָאָדָם מִן הַמְּדֻמָּה,
 וּלְבַרֵּר אֶת הָאֱמוּנָה בְּחִדּוֹשׁ הָעוֹלָם. וְאָמְרוּ לוֹ שְׂתַפְּלֵל שְׂיִהְיֶה לְהַמְּלֶךְ בָּנִים,
 הֵינּוּ כָּל הַצְּדִיקִים בִּקְשׁוּ אֶת רֹאשׁ כָּל הַצְּדִיקִים, שֶׁהוּא הַצְּדִיק הַגָּנוּז, שֶׁהוּא
 מְשִׁיחַ, שְׂתִתְקַן אֶת הָעוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׂדֵי, וְעָנָה שְׂאִינוּ יוֹדַע כָּלֵל, כִּי כֵן דִּרְךְ
 הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים, שֶׁהֵם בְּמַעֲלָה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, שֶׁקָּדָם מִתְחַמְּקִים
 וְאוֹמְרִים שְׂאִינִם יוֹדְעִים כָּלֵל, וְכַעֲיֵן שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכּוֹת ד.):
 לְמַד לְשׁוֹנֵף לומר אִינִי יוֹדַע. וְהוֹדִיעוּ לְהַמְּלֶךְ, מְלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְשָׁלַח הַמְּלֶךְ פְּקֻדָתוֹ (שְׁקוּרִין "אוקאז") אַחֲרָיו, שֶׁהֵם
 מְלֹאכֵי מַעֲלָה, וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ לְהַמְּלֶךְ, וְהִתְחִיל הַמְּלֶךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ בְּטוֹב; כִּי
 כָּל הַבְּרִיאָה עוֹמְדָת עַל חֶסֶד וְטוֹב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים פט, ג): "עוֹלָם חֶסֶד
 יִבְנֶה"; הֲלֹא אַתָּה יוֹדַע, שְׂהִיְהוּדִים הֵם בְּיַדִּי לַעֲשׂוֹת בָּהֶם פְּרָצוֹנִי; כִּי נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל נִכְלָלִים בְּרָצוֹן הָעֲלִיוֹן, מִצַּד נִשְׁמָתָם הַכְּלוּלָה בְּעוֹלָם הָאֲצִילוֹת,
 עַל־כֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ בְּטוֹב, שְׂתַתְּפֵלֵל שְׂיִהְיֶה לִּי בָּנִים, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-

שִׁיְהִיָּה לוֹ בְּאוֹתָהּ שָׁנָה וְלֹד, וְהִלֵּךְ לְמִקוֹמוֹ. וַיִּלְדָּה הַמֶּלֶכָה בֵּת, וְהִיְתָה אוֹתָהּ הַבֵּת מֶלֶכָה יַפְת־תָּאֵר מְאֹד. וּכְשֶׁהִיְתָה בֵּת אַרְבַּע שָׁנִים הִיְתָה יְכוּלָה כָּל הַחֲכָמוֹת וּלְזַמֵּר בְּכָל־יְשִׁיר וְהִיְתָה יוֹדַעַת כָּל הַלְּשׁוֹנוֹת וְהָיוּ נוֹסְעִים מְלָכִים מִכָּל הַמְּדִינֹת לְרֹאוֹתָהּ, וְהָיָה שְׂמֵחָה גְדוּלָה עַל הַמֶּלֶךְ.

אַחֲר־כֵּן נִכְסַף הַמֶּלֶךְ מְאֹד שִׁיְהִיָּה לוֹ בֵּן, כִּדִּי שֶׁלֹּא

נַחְרֵי אַפְרָסִמוֹן

הוא מתאנה לתפלתן של צדיקים (יבמות סד.); כי בתפלתן הם גורמים לו נחת רוח גדול מאד, והם מורידים את שפע האין סוף ברוך הוא בזה העולם. והבטיח לו שיהיה לו באותה שנה ולד, שזה סוד השתלשלות הבריאה, והלך למקומו, כי הצדיק הגנוז שהוא סוד משיח, שגם הוא קדם לבריאת העולם, וילדה המלכה בת, שזה המלכות בעולם האצילות, שמשם יוצאים העולמות: בריאה, יצירה, עשיה, והבת היא המלכות, והיתה אותה הבת מלכה יפת-תאר מאד, שזה כלל אמות העולם, אשר בעת ירידת המלכות, שהיא בחינת בת, על-ידי-זה מוצאת חן בעיני כל. והיא יפת תאר, שזה החן שנמצא עכשו אצל אמות העולם, שבא מחמת נפילת המלכות. וכשהיתה בת ארבע שנים, שזה בחינת הארבע מלכיות של הד' עולמות, היתה יכולה כל החכמות, ולזמר בכלי שיר, שזה כלל השמחות וההוללות שיש בין אמות העולם, הנמשכות ובאות מחמת נפילת המלכות, והיתה יודעת כל הלשונות, שזה כלל השבעים לשונות של השבעים אמות, והיו נוסעים מלכים מפל המדינות לראותה, כי כל האמות שרשן במלכות, והיה שמחה גדולה על המלך שנבראו, כי באמת בעת הגאולה לכלם תהיה עליה, ויקים: "לתקן עולם במלכות שדי, וכל בני בשר יקראו בשמך", רק הרע שהוא עמלק (בראשית ו, ה): "רק' רע' כל' היום", הוא ימחה לגמרי, וכל אמות העולם ששרשם בעמלק, ימחו מן העולם, אבל שאר אמות העולם, כלם יחזרו אליו יתברך, ויקים (צפניה ג, ט): "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' לעבדו שכם אחד". אחר-כך נכסף המלך מאד

תהיה מוסבת מלכותו לאיש זר וגזר שוב על היהודים
 שיתפללו שיהיה לו בן. והיו מבקשים ומחפשים את
 הצדיק הנ"ל, ולא מצאו אותו כי כבר נפטר. ובקשו עוד
 ומצאו עוד צדיק גנוז, ואמרו לו שיתן להמלך בן. ואמר
 שאינו יודע כלל. והודיעו להמלך ואמר לו המלך גם-כן
 כנ"ל: הלא היהודים בידי וכו' כנ"ל. אמר לו החכם (הינו
 זה הצדיק הנ"ל): תוכל לעשות מה שאצוה. אמר המלך: הן.
 אמר לו החכם: אני צריך שתביא כל המיני אבנים

נחרי אפרסמון

שיהיה לו בן, כדי שלא תהיה מוסבת מלכותו לאיש זר, שהם כלל נשמות
 ישראל, שהם נקראים בנים, ורק בשבילם הבריאה, פי רק בשבילם נברא
 העולם, וכמאמר ו"ל (תענית ג): כשם שאי אפשר לעולם בלא רוחות, כך
 אי אפשר לעולם בלי ישראל; וגזר שוב על היהודים, שהם הצדיקים שקדמו
 לעולם, שיתפללו שיהיה לו בן, שהם נשמות ישראל הנקראים בנים למקום,
 וכמאמר ו"ל (אבות ג): חביבין ישראל, שנקראים בנים למקום; והיו
 מבקשים ומחפשים את הצדיק הנ"ל, ולא מצאו אותו, פי כבר נפטר, שזה
 סובב על משיח, שנקרא בר נפלי (סנהדרין צו), ובקשו עוד, ומצאו עוד צדיק
 גנוז, כי הגה הוא נתגלה, והגה הוא נסתר, ואמרו לו שיתן להמלך בן, ואמר
 שאינו יודע כלל, פי הצדיקים תמיד אומרים: "איני יודע", פי באמת לפי
 גדלתו ותברך, האדם "אינו יודע" כלל. והודיעו להמלך מה שאמר הצדיק
 הגנוז, ואמר לו המלך גם-כן כנ"ל: הלא היהודים בידי וכו' כנ"ל. אמר לו
 החכם (הינו זה הצדיק הנ"ל): תוכל לעשות מה שאצוה? אמר המלך: הן;
 פי הצדיקים מוסרים את נפשם בעבור נשמות ישראל, ואם הם רואים שהם
 נמצאים בסכנה, אזי הם מפקירים את עצמם, ועוזרים לנשמות ישראל, ולכן
 הסכים הצדיק גנוז להמלך, אבל אמר לו תנאי, אם יכול לעמד בזה, אמר
 לו החכם: אני צריך שתביא כל המיני אבנים טובות, פי כל אבן טוב, יש

טובות כי כל אבן טוב יש לו סגלה אחרת כי יש אצל המלכים ספר שכתוב בו כל מיני האבנים טובות. אמר המלך: אני אוציא חצי מלכותי כדי שיהיה לי בן. והלך והביא לו כל מיני האבנים טובות ולקחם החכם והדקם. ולקח כוס יין ונתנם לתוכו ונתן חצי הכוס להמלך לשותות וחציה להמלכה. ואמר להם שיהיה להם בן שיהיה כלו מאבנים טובות ויהיה בו כל הסגלות של כל

נחרי אפרסמון

לו סגלה אחרת, כי יש אצל המלכים ספר, שכתוב בו כל מיני האבנים טובות, כי האבנים הטובות האלו הם דברי השבחים והתפלות, שנשמות ישראל מתפללין ומשבחים אותו יתברך, כי מפל התפלות נעשין אבנים טובות ומרגליות, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יח): בסוד האי קרטליתא דמיקבעי בה אבנים טובות ומרגליות. אמר המלך: אני אוציא חצי מלכותי, כדי שיהיה לי בן; כי עקר תכלית הבריאה היתה בשביל נשמות ישראל, שהם נקראים בנים, ורק בשבילם ברא הקדוש ברוך הוא את כל העולמות, מריש עולם האצילות עד נקדת עולם העשיה הגשמי והחמרי. והלך והביא לו כל מיני האבנים טובות, שאלו הן התפלות והשבחים שעתידים לצאת מנשמות ישראל, ולקחם החכם, כי כל התפלות באות אצל החכם והצדיק שפדור, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'); ומחמת שכביכול הקדוש ברוך הוא נתעץ עם הצדיקים בבריאת העולם, ולכן לקח החכם את האבנים טובות ומרגליות, שהם התפלות והשבחים שעתידים נשמות ישראל שנקראים בנים, ולקח כוס יין, שזה סוד יין המשמר, ונתנם לתוכו, הינו כל הנקודות טובות שעתידים נשמות ישראל לעשות נחת רוח למלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, ונתן חצי הכוס להמלך לשותות, שזה סוד זעיר אנפין, וחציה להמלכה, שזה סוד המלכות, ואמר להם שיהיה להם בן, שיהיה כלו מאבנים טובות, ויהיו בו כל הסגלות של כל האבנים טובות, כי בנשמות

הַאֲבָנִים טוֹבוֹת. וְהֵלֵךְ לְמִקְוֵמוֹ. וַיִּלְדֶּה בֶן, וַנַּעֲשֶׂה שְׂמֵחָה
 גְּדוּלָה עַל הַמֶּלֶךְ. וְהָבֵן הַנוֹלָד לֹא הָיָה מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת.
 כִּשְׁהָיָה הָבֵן בֶּן אַרְבַּע שָׁנִים הָיָה יִפְהֶתֶאֱר מְאֹד וְחָכָם
 גְּדוּל בְּכָל הַחֲכָמוֹת וְהָיָה יוֹדֵעַ כָּל הַלְשׁוֹנוֹת. וְהָיוּ נוֹסְעִים
 מְלָכִים לְרֹאוֹתוֹ.

וְהִבֵּת־מַלְכָּה רָאִתָּה שְׂאִינָה חֲשׁוּבָה כָּל־כֶּף וְנִתְקַנְנָה

נַחְרֵי אַפְרָסְמוֹן

יִשְׂרָאֵל יֵשׁ כָּל הַסְּגֻלוֹת וְכָל הַטּוֹבוֹת שֶׁבְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְהֵלֵךְ לְמִקְוֵמוֹ וַיִּלְדֶּה
 בֶּן, הֵינּוּ מֵהַמַּלְכוֹת יֵצְאוּ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הַנִּקְרָאִים בָּנִים, וַנַּעֲשֶׂה שְׂמֵחָה
 גְּדוּלָה עַל הַמֶּלֶךְ, כִּי עָקַר שְׂמֵחָתוֹ יִתְבַּרֵךְ הוּא הַלְדַת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי רַק
 בְּעִבּוּרָן הָיְתָה תְּכֵלִית כָּל הַבְּרִיאָה. וְהָבֵן הַנוֹלָד לֹא הָיָה מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת, כִּי
 בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן אֵין מִפְּרִיס אֶת חֲשִׁיבוֹת וַיִּקְרַת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
 וְכַמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), שֶׁעֲכָשׁוּ הַחֵן
 וְהַחֲשִׁיבוֹת הוּא אֶצֶל אֶצֶל, אֶצֶל אֲמוֹת הָעוֹלָם, שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת הַבֵּת; כִּשְׁהָיָה הָבֵן
 בֶּן אַרְבַּע שָׁנִים, שָׁזָה סוּד הַד' עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יִצִּירָה, עֲשִׂיָה,
 שְׁפָלָם תְּלוּיִים בְּכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, הֵיחָה יִפְהֶתֶאֱר מְאֹד; כִּי עָקַר הַיִּפִּי וְהַחֵן
 נִמְצָא אֶצֶל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְחָכָם גְּדוּל בְּכָל הַחֲכָמוֹת, כַּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנֵי ז"ל
 (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לה), שֶׁעָקַר הַחֲכָמָה אֵינָה אֶלָּא חֲכָמָה אֱלֻקִּית, וְהֵיחָה
 יוֹדֵעַ כָּל הַלְשׁוֹנוֹת, שָׁזָה כָּל־ל הַתְּפִלוֹת, שְׁכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל מִתְּפִלָּל וּמִשְׁבַּח
 וּמִפָּאָר אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְהָיוּ נוֹסְעִים מְלָכִים לְרֹאוֹתוֹ, כִּי נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל הֵם אוֹר לְגוֹיִים, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (ישעיה ס, ג): "וְהִלְכוּ גוֹיִם לְאוּרֵךְ", וְכְמוֹ
 שְׁכָתוּב (שם ב, ה): "בֵּית יַעֲקֹב לְכוּ וְנִלְכְּה בְּאוֹר ה'", בֵּית יַעֲקֹב הֵם אוֹר
 לְאֲמוֹת הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י, וְכֻלָּם מִשְׁתוֹקְקִים לְהַכִּלֵּל בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
 וְלְהָאִיר עֲצָמָם בְּאוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ. וְהִבֵּת מַלְכָּה, שָׁזָה כָּל־ל אֲמוֹת הָעוֹלָם, רָאִתָּה
 שְׂאִינָה חֲשׁוּבָה כָּל־כֶּף, וְנִתְקַנְנָה בּוֹ, שָׁזָה מָה שְׁכָל אֲמוֹת הָעוֹלָם מְקַנְנָאִים
 בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַד כְּדֵי כֶּף שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת קמו.): מִיּוֹם
 שֶׁקָּבְלוּ יִשְׂרָאֵל הַתּוֹרָה עַל הַר סִינַי, יִרְדֶּה שְׁנָאָה לְאֲמוֹת הָעוֹלָם עַל עַם עוֹלָם,

בו. רק זאת היתה נחמתה: באשר שאותו הצדיק אמר שיהיה פלו מאבנים טובות, טוב שאינו מאבנים טובות.

פעם אחת היה הבן-מלך מחתף עצים ונקף באצבעו.

נחרי אפרסמון

שהם נשמות ישראל, שכל העולם תלויים ועומדים עליהם. רק זאת היה נחמתה, באשר שאותו הצדיק אמר שיהיה פלו מאבנים טובות, הינו שיהיו מלאים מצוות שזה אבנים טובות, ולבסוף טוב שאינו מאבנים טובות, הינו שבגלותנו הארצה החן והחשיבות הוא אצלם, ואין רואים את היפי של נשמות ישראל, שהם מלאים מצוות כרמון כמאמרם ו"ל (ברכות סא): אפלו הריקנים שבה, מלאים מצוות כרמון; שאלו הן האבנים הטובות והמרגליות שיש בכל בר ישראל. אבל עכשו בגלותנו המרה, נעלמות ונסתרות האבנים טובות שבהם, ואין נראות מבחוץ כלל, ובזה אמות העולם משתבחים נגד נשמות ישראל, כי לא נראים מבחוץ מעשיהם הטובים, וכמאמרם ו"ל (שמות רבה, פרשה כג, סימן י'): כאהלי קדר — מה אהלים של ישמעאלים כעורים מבחוץ ונאים מבפנים, כך הם תלמידי חכמים, אף-על-פי שהן נראים כעורים בעולם הזה, הם מלאים מבפנים: מקרא, משנה, תלמוד, הלכות ואגדות; כי את נשמות ישראל קשה לראות יפים מבחוץ, מרובי על-הגלות שעליהם. וכן אמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קטז), שמבחוץ אי אפשר להכיר את הצדיק כלל, רק מבפנים הוא ענין אחר לגמרי; וכלל נשמות ישראל נקראים צדיקים, כמו שכתוב (ישעיה ס, כא): "ועמך כלם צדיקים", ולכן אמות העולם מתגרים בנשמות ישראל, שלא רואים את היפי והחן והאבנים טובות שבהם, ומתנחמים בכה. פעם אחת היה הבן-מלך מחתף עצים, שזה סוד עץ הדעת טוב ורע, כמוכא שזה היה הפגם של המקושש עצים, שהתערב בין רע לטוב, ונקף באצבעו, כי מי שנכנס בזה, ומפריד בין רע לטוב, על-ידי-זה נענש, כי אין לאדם להפריד בין רע לטוב, כי אדם צריך לדעת שהכל ממנו יתברך, שזה סוד עץ החיים, ולכן אמרו חכמינו הקדושים (חלין ז): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם-כן

וְרָצְתָה הַבַּת־מִלְכָּה לְכַרֵּךְ אֶת אֲצַבְעוֹ, וְרָאֲתָה שָׁם אֶבֶן
 טוֹב. וְנִתְקַנְנָה בּוֹ מְאֹד וְעָשְׂתָה עֲצָמָה חוֹלָה. וּבָאוּ כַּמָּה
 דּוֹקטוֹרִים וְלֹא הָיוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לָהּ רְפוּאָה. וְקָרְאוּ
 לְמַכְשָׁפִים. וְהָיָה שָׁם מְכַשֵּׁף. וְגִלְתָּה לוֹ הָאֱמֶת שֶׁהִיא
 עָשְׂתָה עֲצָמָה חוֹלָה כַּנִּ"ל. וְשָׁאַלָה אוֹתוֹ אִם יוּכַל לַעֲשׂוֹת
 כְּשׁוֹף לְאָדָם שִׁיְהִיָּה מְצַרֵּעַ. אָמַר: הֵן. אָמְרָה לוֹ: אוּלֵי
 יִבְקֶשׂ מְכַשֵּׁף שִׁיִּבְטֹל הַכְּשׁוֹף וְיִתְרַפֵּא. אָמַר הַמְכַשֵּׁף: אִם

נחרי אפרסמון

מכריזים עליו מלמעלה; כי הכל משגח בהשגחה פרטית, ומי שידוע את
 זה, הוא אוֹחוֹ בְּעֵץ הַחַיִּים וְחַי לְעוֹלָם, שְׁנִכְלָל בְּחַי הַחַיִּים. וְרָצְתָה
 הַבַּת־מִלְכָּה לְכַרֵּךְ אֶת אֲצַבְעוֹ, שֶׁזֶה מֵה שְׁאֵמוֹת הָעוֹלָם רוֹצִים לְהַלְבִּישׁ אֶת
 עֲצָמָם, כְּאִלוֹ הֵם חִפְצִים לְעוֹר לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְרָאֲתָה שָׁם אֶבֶן טוֹב, אֲבָל
 אִם הֵם מְסַתְּפָלִים טוֹב, הֵם רוֹאִים, שְׂכַל בַּר יִשְׂרָאֵל הוּא אֶבֶן טוֹב בְּכַתֵּר
 הַמֶּלֶךְ, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנּוֹ ז"ל (לְקוּטִי־מִוֵּהֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן ו'), וְנִתְקַנְנָה בּוֹ
 מְאֹד, כִּי אֲמוֹת הָעוֹלָם מְקַנְנִים מְאֹד בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי הֵם מְרַגִּישִׁים שְׁעַם
 יִשְׂרָאֵל לְמַעַלָּה יוֹתֵר גְּדוּלִים מֵהֶם, וְעָשְׂתָה עֲצָמָה חוֹלָה, כִּי כֵן דְּרָכָם שֶׁל
 אֲמוֹת הָעוֹלָם, שֶׁמֵּהִפְכִּים מֵהִפְכֵּךְ אֶל הַהִפְכֵּךְ, וְתַמִּיד אוֹמְרִים שְׁעַם יִשְׂרָאֵל
 רוֹדְפִים אוֹתָם. וּבָאוּ כַּמָּה דּוֹקטוֹרִים, וְלֹא הָיוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לָהּ רְפוּאָה, כִּי
 עַל קִנְיָה שְׁאֵמוֹת הָעוֹלָם מְקַנְנִים בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל זֶה אֵין שׁוּם עֲצָה
 כָּלֵל, כִּי זֶה חֶלֶק מֵהַגְּלוּת. וְקָרְאוּ לְמַכְשָׁפִים, וְהָיָה שָׁם מְכַשֵּׁף, וְגִלְתָּה לוֹ
 הָאֱמֶת, שֶׁהִיא עָשְׂתָה עֲצָמָה חוֹלָה כַּנִּ"ל, כִּי רַק מְצַד הַטְּמָאָה וְהַכְּשׁוֹף
 שְׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲרִין טו:): לְמָה נִקְרָא שְׁמֵן כְּשָׁפִים? שְׁמֵן כְּחִישִׁים
 פְּמִלְיָא שֶׁל מַעַלָּה, יֵשׁ לָהֶם כַּח לְהַתְּגַבֵּר עַל עַם יִשְׂרָאֵל; וְשָׁאַלָה אוֹתוֹ, אִם
 יוּכַל לַעֲשׂוֹת כְּשׁוֹף לְאָדָם שִׁיְהִיָּה מְצַרֵּעַ, הִינּוּ שְׁאֵמוֹת הָעוֹלָם הָיוּ רוֹצִים
 לַעֲשׂוֹת עַל־יְדֵי כְּשׁוֹף לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שִׁיְהִיָּה אֲצֵלָם בְּחִינַת מְצַרֵּעַ, שֶׁהוּא
 מוֹצִיא רַע. אָמַר: הֵן, כִּי עַל־יְדֵי כְּשׁוֹף, שֶׁהוּא עֲנִין שֶׁל אַחִיזַת עֵינַיִם, יְכוּלִים
 לַעֲשׂוֹת הַרְּבֵה דְּבָרִים לְהַזִּיק אֶת הַשָּׂנִי. אָמְרָה לוֹ: אוּלֵי יִבְקֶשׂ מְכַשֵּׁף, שִׁיִּבְטֹל

יְשָׁלִיכוּ הַכְּשׁוּף אֶל הַמַּיִם, לֹא יוּכְלוּ לִבְטְלוֹ עוֹד. וְעָשְׂתָה
בֶּן, וְהִשְׁלִיכָה הַכְּשׁוּף אֶל הַמַּיִם. וְנַעֲשֶׂה הַבֶּן-מֶלֶךְ מְצַרֵּעַ
מְאֹד, [וְהָיָה לוֹ] עַל חֲטָמוֹ צָרַעַת וְעַל פָּנָיו וְעַל שְׂאֵר
גּוּפוֹ. וְעַסַּק הַמֶּלֶךְ בְּדֹאקְטוֹרִים וּבַמְכַשְׁפִּים וְלֹא הוֹעִילוֹ.

גַּהְרֵי אַפְרָסִמוֹן

הַכְּשׁוּף וַיִּתְרַפֵּא, כִּי אַמּוֹת הָעוֹלָם מִפְּחָדִים מְאֹד, שְׂיוֹם אֶחָד נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
יֵצְאוּ מֵהַגְּלוּת, וְאָפְלוּ עֲכָשׁוּ שֶׁהֵם עֹדִין בַּגְּלוּת, יֵשׁ בְּכֹחַם לְצַאת מִתַּחַת
יַדֵיהֶם, כֹּל אֶחָד וְאֶחָד כִּפִּי דְבִקּוּתוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּמְאֹמֵר
הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים סט, יט): "קָרְבָה אֶל נַפְשִׁי
גְּאֻלָּה", כִּי בַחֲנִינַת גְּאֻלָּה יָכוֹל כֹּל אֶחָד וְאֶחָד גַּם עֲכָשׁוּ לְזִכּוֹת, עַל-יַדֵי
דְבִקּוּתוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּכְמֵאמָרָם ז"ל (חֲלִין ז.), שְׂאִשָּׁה רָצְתָה לַעֲשׂוֹת
כְּשׁוּף לְרַבִּי חֲנִינְא בֶּן דּוּסָא, אָמַר: "אֵין עוֹד מִלְּבָדוֹ", וְלֹא הִיָּתָה יְכוּלָה
לַעֲשׂוֹת לוֹ שׁוּם דְּבָר; כִּי תִכְּף-וּמִיד אִם אָדָם דְּבוּק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא
בְּקַבִּיעוֹת, אִי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת לוֹ שׁוּם דְּבָר רַע. אָמַר הַמְכַשֵּׁף: אִם יְשָׁלִיכוּ
הַכְּשׁוּף אֶל הַמַּיִם, לֹא יוּכְלוּ לִבְטְלוֹ עוֹד, כִּי זֶה לַעֲמַת זֶה, כְּמוֹ מִי שֶׁרָגִיל
לְטַבֵּל בַּמְּקוּהָ, עַל-יַדֵי-זֶה רוּחַ הַטְּמָאָה בּוֹרַחַת מִמֶּנּוּ, כִּי רוּחַ עִם מַיִם אֵינֶם
מִתְּעַרְבִים יַחַד, זֶה לַעֲמַת זֶה אִם מְכַנְיָסִים אֶת הַכְּשׁוּף בְּתוֹךְ הַמַּיִם — קָשָׁה
לְהוֹצִיאוֹ. וְעָשְׂתָה בֶּן, וְהִשְׁלִיכָה הַכְּשׁוּף אֶל הַמַּיִם, שְׁזָה סוֹד (שְׁמוֹת א, כב):
"וַיֵּצֵא פְרַעֲוֹה לְכָל עַמּוֹ לֵאמֹר, כֹּל הַבֶּן הַיְלֹוד הַיְאֹרָה תִשְׁלִיכֵהוּ" וְגו', כִּי
פְרַעֲוֹה הָיָה מְכַשֵּׁף גְּדוֹל, וַיִּדַע שְׂאִם יְשָׁלִיכוּ אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לַמַּיִם,
עַל-יַדֵי-זֶה הַכְּשׁוּף יִשְׁלַט בָּהֶם, אֲבָל הוּא לֹא יָדַע, שְׁבָזָה שְׁשֵׁמוֹ אֶת מֹשֶׁה
בַּמַּיִם, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שֵׁם ב, ג): "וַתִּשֶׂם בְּסוּף עַל שְׁפַת הַיָּאֵר", עַל-יַדֵי-זֶה בִטֹּל
אֶת הַקְּלָפָה שֶׁל הַכְּשׁוּף, שֶׁעָשָׂה לִילְדֵי יִשְׂרָאֵל. וְנַעֲשֶׂה הַבֶּן מֶלֶךְ מְצַרֵּעַ מְאֹד,
(וְהָיָה לוֹ) עַל חֲטָמוֹ צָרַעַת וְעַל פָּנָיו וְעַל שְׂאֵר גּוּפוֹ, כִּי עַל-יַדֵי כְשׁוּף הָאָדָם
נַעֲשֶׂה מְצַרֵּעַ, שֶׁהוּא מוֹצִיא רַע, [כְּמוֹבָא (זֶהר מְצַרֵּעַ ג.)]: זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת
הַמְצַרֵּעַ, זֹאת הִיא תּוֹרַתוֹ שֶׁל מוֹצִיא שֵׁם רַע. רַבִּי חֲזִיא אָמַר, כֹּל מֵאֵן דְּאֶפִּיק
לִישְׁנָא בִישָׂא, אֶסְתְּאָבֵן לִיהַ כֹּל שִׁיפוּיָן. וְעַסַּק הַמֶּלֶךְ בְּדוֹקְטוֹרִים וּבַמְכַשְׁפִּים
וְלֹא הוֹעִילוֹ, כִּי הַמְּלָכוֹת מִתְּחַלְּפֹת — פְּעָמִים מְקַבְּלַת מֵהַקְּדוּשָׁה, וּפְעָמִים

וַגִּזַּר עַל הַיְהוּדִים שְׂיִתְפַּלְלוּ. וּבִקְשׂוֹ הַצַּדִּיק הַנַּ"ל, וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ לַמֶּלֶךְ. וְהַצַּדִּיק הַנַּ"ל הָיָה מִתְפַּלֵּל תָּמִיד לַהֲשִׁים יִתְבָּרֵךְ בְּאֲשֶׁר שְׁהוּא הָיָה מִבְּטִיחַ שְׂיִהְיֶה הַבֶּן־מֶלֶךְ כֵּלֹ מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת, וְלֹא הָיָה בֶּן. וְהָיָה טוֹעֵן לַהֲשִׁים יִתְבָּרֵךְ: הָאֵם עֲשִׂיתִי זֹאת בְּשִׁבִיל כְּבוֹדִי; לֹא עֲשִׂיתִי כִּי־אֵם בְּשִׁבִיל כְּבוֹדֶךָ, וְעַכְשָׁיו לֹא נִתְקַיֵּם כְּמוֹ שְׂאִמְרָתִי. וּבֹא הַצַּדִּיק לְהַמְלִיךָ. וְהָיָה מִתְפַּלֵּל וְלֹא הוֹעִיל. וְהוֹדִיעֵנו לֹא שְׁהוּא כְּשׁוֹף.

נְהַרִי אֶפְרַסְמוֹן

מִקְבֵּלַת מֵהַטְמָאָה. וַגִּזַּר עַל הַיְהוּדִים שְׂיִתְפַּלְלוּ, כִּי כַח הַתְּפִלָּה נִמְצָא רַק אֶצֶל עַם יִשְׂרָאֵל, כְּמֵאֲמָרָם ו'ל (דְּבָרִים רַבָּה, פָּרָשָׁה ב', סִימָן טז) עַל פְּסוּק (דְּבָרִים ה. ז.): "כִּי מִי גֹי גָדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹהִים קְרֹבִים אֵלָיו", מַעֲשֵׂה בִסְפִינָה אַחַת שְׁהִיתָה כֻּלָּה שֶׁל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים, וְהָיָה בְּתוֹכָהּ יְהוּדִי אֶחָד. הִגִּיעוּ לָנֶס אֶחָד, אָמְרוּ לְאוֹתוֹ יְהוּדִי פְלוֹנִי: טַל מְעוֹת וְעֵלָה לָנֶס הַזֶּה, וְקַח לָנוּ מִשֶּׁם מְאוּמָה. אָמַר לָהֶם: לֹא אֶכְסֵנְאִי אֲנִי, מִכִּיר אֲנִי לְהִיכֵן אֵלֶיךָ? אָמְרוּ: וַיֵּשׁ אֶכְסֵנְאִי יְהוּדִי, בְּכָל מְקוֹם שְׂאִמְתָּה הוֹלֵךְ אֶלְקִיךָ עִמָּךְ, הֲרִי "אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹקִים קְרוֹבִים אֵלָיו". וּבִקְשׂוֹ הַצַּדִּיק הַנַּ"ל, כִּי עָקַר הַכַּח שֶׁל הַתְּפִלָּה נִמְצָא אֶצֶל הַצַּדִּיק, כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבְנּוֹ ו'ל (לְקוּשִׁי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ לַמֶּלֶךְ, וְהַצַּדִּיק הַנַּ"ל הָיָה מִתְפַּלֵּל תָּמִיד לַהֲשִׁים יִתְבָּרֵךְ, בְּאֲשֶׁר שְׁהוּא הָיָה מִבְּטִיחַ, שְׂיִהְיֶה הַבֶּן מֶלֶךְ כֵּלֹ מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת, וְלֹא הָיָה בֶּן, וְהָיָה טוֹעֵן לַהֲשִׁים יִתְבָּרֵךְ: הָאֵם עֲשִׂיתִי זֹאת בְּשִׁבִיל כְּבוֹדִי? לֹא עֲשִׂיתִי כִּי אֵם בְּשִׁבִיל כְּבוֹדֶךָ, וְעַכְשָׁיו לֹא נִתְקַיֵּם כְּמוֹ שְׂאִמְרָתִי, וּבֹא הַצַּדִּיק לְהַמְלִיךָ, וְהָיָה מִתְפַּלֵּל וְלֹא הוֹעִיל, כִּי הַצַּדִּיקִים תָּמִיד שׁוֹפְכִים אֶת נַפְשָׁם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּעִבּוֹר נְשׂוֹמוֹת יִשְׂרָאֵל שְׂיִהְיוּ צַדִּיקִים, וְשְׂיִהְיוּ אֲבָנִים טוֹבוֹת, שְׂיִוָּכַל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְהַתְּפָּאֵר עִמָּהֶם, שְׂיִהְיוּ נְעֻשִׁים אֲבָנִים טוֹבוֹת בְּכִתְרַת הַמֶּלֶךְ, וְהוֹדִיעֵנו לֹא שְׁהוּא כְּשׁוֹף, כִּי כַח הַכְּשׁוֹף מְעַכֵּב אֶת הַתְּפִלָּה, כִּי כְּשׁוֹף הוּא עֲנִיָן שֶׁל טָבַע, מִקְרָה וּמִזֵּל, וּמַעֲלִים

וְהַצְדִּיק הַנִּלְוֶה הָיָה גְבוּרָה לְמַעַלָּה מִן כָּל הַכְּשָׁפִים. וּבֹא
הַצְדִּיק וְהוֹדִיעַ לְהַמְלֶךְ שֶׁהוּא כִשְׁוֹף,
וְשֶׁהַשְּׁלִיכוֹ הַכְּשׁוֹף לַמַּיִם, וְאִין תִּקְנָה לְהַבְּנֵי-מֶלֶךְ כִּי-אִם
שִׁישְׁלִיכוֹ הַמְּכַשֵּׁף שְׁעָשָׂה הַכְּשׁוֹף לַמַּיִם. אָמַר הַמֶּלֶךְ: אֲנִי
נוֹתֵן לְךָ כָּל הַמְּכַשְׁפִּים לְהַשְׁלִיכֵם לַמַּיִם כְּדִי שִׁיתַּרְפֵּא
בְּנִי. וְנִתְיַרְאֶה הַבֵּת-מִלְכָּה. וְרָצְתָה אֶל הַמַּיִם לְהוֹצִיא
הַכְּשׁוֹף מִן הַמַּיִם, כִּי הִיְתָה יוֹדַעַת הֵיכָן מְנַח הַכְּשׁוֹף,

גַּהְרֵי אֶפְרַסְמוֹן

אֶת הַהֲשַׁנְחָה, עִם כָּל זֹאת וְהַצְדִּיק הַנִּלְוֶה הָיָה גְבוּרָה לְמַעַלָּה מִן כָּל הַכְּשָׁפִים,
כִּי הוּא דְבוּק תְּמִיד בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, בְּבִטּוּל כָּל הַרְגָּשׁוֹתָיו, וְלִכְּן אִין
הַכְּשׁוֹף וְהַטְּמָאָה יְכוּלִים לַעֲכָב מִמֶּנּוּ שׁוּם דְּבַר, וּבֹא הַצְדִּיק וְהוֹדִיעַ לְהַמְלֶךְ
שֶׁהוּא כִשְׁוֹף, וְשֶׁהַשְּׁלִיכוֹ הַכְּשׁוֹף לַמַּיִם, וְאִין תִּקְנָה לְהַבְּנֵי-מֶלֶךְ, כִּי אִם
שִׁישְׁלִיכוֹ הַמְּכַשֵּׁף שְׁעָשָׂה הַכְּשׁוֹף לַמַּיִם, כִּי זֹו מַעֲלַת טְבִילַת מְקוּהָ, כִּי
כְּשֶׁאָדָם זֹוכֶה לְהַכְּנִס לְתוֹךְ אַרְבָּעִים סָאָה שֶׁל מְקוּהָ וְטוֹבֵל שָׁם, עַל-יַד־זֶה
בוֹרְחִים מִמֶּנּוּ כָּל הַרוּחֹת רָעוֹת, וְנִתְבַּטְּלִים מִמֶּנּוּ כָּל הַמְּשַׁחֲתִים. אָמַר
הַמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהַצְדִּיק הָאֵמֶת, שֶׁהוּא בַחֲיִנַת
מְשִׁיחַ: אֲנִי נוֹתֵן לְךָ כָּל הַמְּכַשְׁפִּים לְהַשְׁלִיכֵם לַמַּיִם, כְּדִי שִׁיתַּרְפֵּא בְּנִי, כִּי
לְבִסוּף בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ, יִתְבַּטַּל כָּל הַטְּבַע, מְקוּרָה, הַמְזֵל וְהַכְּשׁוֹף,
וְתִתְגַּלֶּה רַק הַהֲשַׁנְחָה, שְׂאֹז יִרְאוּ שֶׁהַכֵּל הוּא מַיִם (עִין לְקוּשֵׁי-הַלְכוֹת, גְּטִילַת גְּדִים
שְׁחָרִית, הַלְכָה ב'). וְנִתְיַרְאֶה הַבֵּת מִלְכָּה, כִּי אֲמוֹת הָעוֹלָם מְאֹד מְפַחְדִים מִזְּמַן
הַגְּאֻלָּה, כִּי אֹז יִתְבַּטַּל עֲמֶלְק וְכָל אֲמוֹת הָעוֹלָם שֶׁשָּׂרְשָׁם מִעֲמֶלְק, אֲשֶׁר עָלִיו
נֶאֱמַר (בְּרֵאשִׁית ו, ה): "רַק רַע כָּל הַיּוֹם" (סוֹפֵי תְבוּת עַמְלֶ'ק, כִּי אֵלוֹ
אֲמוֹת הָעוֹלָם שֶׁשָּׂרְשָׁם מִרְשַׁעוֹת עֲמֶלְק, גַּם-כֵּן יִלְכוּ מִן הָעוֹלָם, מֵה שְׂאִין
כֵּן שְׂאֵר אֲמוֹת הָעוֹלָם כְּלָם יִקְבְּלוּ עֲלֵיהֶם עַל מַלְכוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּעַת הַגְּאֻלָּה).
וְרָצְתָה אֶל הַמַּיִם לְהוֹצִיא הַכְּשׁוֹף מִן הַמַּיִם, כִּי הִיְתָה יוֹדַעַת הֵיכָן מְנַח
הַכְּשׁוֹף, כִּי הָרַע שֶׁל אֲמוֹת הָעוֹלָם יוֹדְעִים אֵיפֹה מְנַח וְטְמוֹן הַכְּשׁוֹף שְׁעָשׂוֹ
לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְכִשְׂרוּאִים שֶׁכָּלְתָה אֲלֵיהֶם הָרַעָה, הֵם רוֹצִים לְהַצִּיל אֶת עַצְמָם.

וּנְפֹלָה אֶל הַמַּיִם. וַנַּעֲשֶׂה רַעַשׁ גָּדוֹל שֶׁהִבַּת מֶלֶךְ נְפֹלָה אֶל
הַמַּיִם. וּבָא אוֹתוֹ הַצַּדִּיק הַנַּ"ל וְאָמַר לָהֶם שֶׁהִבֵּן מֶלֶךְ
יִתְרָפָא. וְנִתְרָפָא, וְנִתְיַבֵּשׁ הַצָּרְעַת וְנִפְל וְנִקְלַף כָּל הָעוֹר
מִמֶּנּוּ וַנַּעֲשֶׂה מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת כָּלוּ. וְהָיָה לוֹ כָּל הַסְּגֻלוֹת
שֶׁל כָּל הָאֲבָנִים טוֹבוֹת: (הֵינּוּ כִּי אַחַר שֶׁנִּקְלַף הָעוֹר אִזּוּ נִתְגַּלָּה
וְנִרְאָה שֶׁהִבֵּן מֶלֶךְ הוּא כָּלוּ מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת כַּאֲשֶׁר אָמַר הַצַּדִּיק הַנַּ"ל):

נְהַרִי אֶפְרַסְמוֹן

וּנְפֹלָה אֶל הַמַּיִם, כִּי זֶה מִפְּלִתָם, כִּי מָה שֶׁרָצוּ לַעֲשׂוֹת לְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, נוֹפֵל
חֲזָרָה עַל רֵאשִׁים, שְׁזָה מָה שֶׁקָּרָה אֶצֶל בְּל'ק', וְכֵן עִם בְּל'ע'ס', שֶׁשְׁנֵי הֵם
שֶׁרָשָׁם בְּאוֹתֵיזוֹת ע'מ'ל'ק'. וַנַּעֲשֶׂה רַעַשׁ גָּדוֹל, שֶׁהִבַּת מֶלֶךְ נְפֹלָה אֶל הַמַּיִם,
כִּי אִזּוּ בָּעֵת הַגְּאֻלָּה תִּתְבַטֵּל לְגַמְרֵי קְלִפַּת עֲמֶלֶק, וְכַמְּאֲמָרְם ו"ל (תְּנַחֲמָא כִּי
תצא): כָּל זְמַן שֶׁזָּרְעוּ שֶׁל עֲמֶלֶק בְּעוֹלָם, לֹא הָשֵׁם שְׁלָם וְלֹא הִכְסֵּא שְׁלָם,
אָבָד זָרְעוֹ שֶׁל עֲמֶלֶק — הָשֵׁם שְׁלָם וְהִכְסֵּא שְׁלָם. וְכֵן הוּא (מִדְּרַשׁ תְּהִלִּים ט.):
כָּל זְמַן שֶׁזָּרְעוּ שֶׁל עֲמֶלֶק קָיָם, לֹא הָשֵׁם שְׁלָם וְלֹא הִכְסֵּא שְׁלָם, עַד שִׁיאָבָד
זָכְרוּ שֶׁל עֲמֶלֶק, שְׁנֹאֲמַר (שְׁמוֹת יז, טז): "כִּי יָדַעַל פֶּסֶיָה"; הִיָּה צְרִיף לֹאֲמַר
עַל כֶּסֶא ה', וּכְשִׁיאָבָד זָכְרוּ שֶׁל עֲמֶלֶק מִן הָעוֹלָם — הָשֵׁם שְׁלָם וְהִכְסֵּא
שְׁלָם. וּבָא הַצַּדִּיק הַנַּ"ל וְאָמַר לָהֶם, שֶׁהִבֵּן מֶלֶךְ יִתְרָפָא, כִּי תִכְף־וּמִיד
כִּשְׁתִּתְבַטֵּל קְלִפַּת עֲמֶלֶק, יִתְרָפָאוּ נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְנִתְרָפָא הִבֵּן מֶלֶךְ שֶׁהוּא
נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְנִתְיַבֵּשׁ הַצָּרְעַת, וְנִפְל וְנִקְלַף כָּל הָעוֹר מִמֶּנּוּ, וַנַּעֲשֶׂה מֵאֲבָנִים
טוֹבוֹת כָּלוּ, וְהָיָה לוֹ כָּל הַסְּגֻלוֹת שֶׁל כָּל הָאֲבָנִים טוֹבוֹת: (הֵינּוּ כִּי אַחַר שֶׁנִּקְלַף
הָעוֹר, אִזּוּ נִתְגַּלָּה וְנִרְאָה שֶׁהִבֵּן מֶלֶךְ הוּא כָּלוּ מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת, כַּאֲשֶׁר אָמַר הַצַּדִּיק
הַנַּ"ל); כִּי תִכְף־וּמִיד כִּשְׁתִּתְבַטֵּל קְלִפַּת עֲמֶלֶק, שֶׁהוּא הָרַע שֶׁל אַמּוֹת הָעוֹלָם
לְגַמְרֵי, עַל־יְדֵי־זֶה יִתְגַּלָּה הַחַן וְהִיפִי וְהִפָּאָר שֶׁל כָּלֵל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכֹלֵם
יִרְאוּ שֶׁהֵם אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, וְהִפְּל לְכָל יִכְרִיו בְּגִדְלַת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
וְיִשְׁבַּחוּם וּפְאָרוּם לְעֵינֵי כָל, וְהַמְּלָכוֹת תִּחְזֹר אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְיִקְיָם
(עוֹבְדֵיהָ א, כא): "וְעָלוּ מוֹשָׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשַׁפֵּט אֶת הָרַע עֲשׂוֹ, וְהָיְתָה לְהוֹנִיָּה
הַמְּלוּכָה", אָמֵן וְאָמֵן.